

Trnava

a okolie pre deti

9 788081 361142

odporúčaná cena 13,95 €

25 najkrajších výletov
+ MAL'OVANÁ MAPA

DAJAMA

Trnava a okolie pre deti

Viera Poláková
Daniel Kollár

Zostavil: Daniel Kollár

Trnava a okolie pre deti

1. vydanie, 2020

© Autori textu: Daniel Kollár, Viera Poláková

Zodpovedný redaktor a editor: Daniel Kollár

Technický redaktor: Zuzana Kollárová

Jazyková úprava: Rút Facunová

© Fotografie: Viera Poláková, Daniel Kollár, Zuzana Kollárová, Daniela Kollárová,

František Turanský a archív obce Suchá nad Parnou

Fotografia na obálke: Molpír (Viera Poláková)

Úprava fotografií: Tomáš Votava

Mapa: CBS spol, s. r. o.

© Dizajn a typografia: Zuzana Kollárová

Tlač: PRESS GROUP, s. r. o.

Akékol'vek, hoci aj čiastočné použitie diela je dovoľené len s písomným súhlasom vydavateľstva DAJAMA.

© RNDr. Daniel Kollár – DAJAMA

Karľoveské rameno 4B, 841 04 Bratislava

www.dajama.sk

Vydalo vydavateľstvo DAJAMA v roku 2020 ako svoju 322. publikáciu.

ISBN 978-80-8136-114-2

Milí čitatelia,

po viacerých úspešných knižných edíciách vydavateľstva Dajama sme na konci roka 2018 prišli s novou, ktorá začala mapovať najkrajšie trasy a lokality na Slovensku z pohľadu detí a s nimi poznávať Slovensko pešo, na bicykli, autom či pohľadom z výšky. Jej ambíciou je priniesť niekoľko publikácií, ktoré umožnia dospelým a deťom objavovať na výletoch jednotlivé kúty vlastnej krajiny.

Trnava a okolie pre deti je štvrtým dielom edície Výlety s deťmi (prvou bola na sklonku roka 2018 publikácia Bratislava pre deti, druhou na jar roku 2019 Tatry pre deti a tretou na konci roka 2019 publikácia Bratislava a okolie pre deti) a podobne ako predchádzajúce tituly ponúka 25 najkrajších výletov vhodných pre deti v okolí Trnavy. Množstvo informácií, textov, fotografií a ilustrácií je ideálnym námetom na plánovanie rodinných putovaní a zmysluplného trávenia voľného času s deťmi. Doplnkom knihy je aj maľovaná mapa Trnavy a jej okolia s naznačenými výletmi.

Autorská dvojica Daniel Kollár a Viera Poláková zmapovala 25 výletných lokalít na území Trnavy a najmä v jej okolí. Snažila sa ich spracovať zábavným a vizuálne zaujímavým spôsobom. Vybrala si miesta a atrakcie vhodné pre detské aktivity z pohľadu turistiky, bicyklovania, prehĺbenia vedomostí, hry a oddychu. Predstavuje detskému čitateľovi a jeho rodičom zaujímavé zákutia okolia Trnavy vhodné na návštevu a trávenie voľného času a zároveň prehľuje poznanie o javoch a skutočnostiach, ktoré nás tam obklopujú.

Súčasťou knihy je aj množstvo praktických informácií a rád potrebných pri plánovaní týchto výletov. Hoci takmer na každé miesto sa dnes už dostaneme autom, autori odporúčajú predovšetkým pešie či cyklistické výletné trasy. Pritom nemôžu chýbať informácie o dĺžke, prevýšení či náročnosti týchto trás, treba však zohľadniť aj vek dieťaťa a jeho kondíciu. Ide väčšinou o sprmerované údaje a odporúčania, a tak prakticky každý výlet môže v prítomnosti rodiča absolvovať dieťa vo veku od troch do pätnásť rokov. Samozrejme, trvanie výletu sa dá skrátiť či predĺžiť podľa dispozícií dieťaťa a je len na rodičoch, akú alternatívu zvolia.

Prajeme vám veľa pekných zážitkov na výletoch s deťmi a pri objavovaní známych, ale aj menej známych miest.

Daniel Kollár

peší výlet

cyklistický výlet

dĺžka výletu v kilometroch

počet nastúpaných metrov

čas výletu v hodinách

náročnosť výletu

Na mestskú vežu a hradby

Aj centrum Trnavy vie ponúknuť pekné chvíle na trávenie voľného času s deťmi. Pohľad z mestskej veže či prechádzka k mestskému opevneniu môže byť pre deti zážitkom. Zvlášť keď im k tomu porozprávame aj príbehy z histórie mesta. Ak by sme žiadne nevedeli, odporúčame zísť do Západoslovenského múzea, kde sa veľa dozvieme o histórii mesta. Okrem poznatkov z dejín uvidíme aj množstvo predmetov z archeologických výskumov či unikátnu kolekciu zvonov.

Trojičné námestie

→ Západoslovenské múzeum

→ Trojičné námestie

1 km

30 m

2 hod.

ľahká

Prístup

Prechádzka historickým centrom Trnavy je nenáročným malým poznávacím výletom. Začína sa na Trojičnom námestí, kde sa dostaneme pešo od najbližšej zastávky MHD pri Bernolákovej bráne. Tí, ktorí pricestujú do Trnavy autom, môžu prísť do centra mesta Halenárskou ulicou a zaparkovať napríklad na parkovisku za Obchodným domom Jednota.

Zdolať 143 schodov pri výstupe na trnavskú mestskú vežu je výzvou pre deti aj dospelých.

Cestujúci, ktorí do Trnavy prídu vlakom alebo autobusom, to nemajú do centra mesta ďaleko ani z autobusovej a ani zo železničnej stanice, ležia totiž vedľa seba. K Bernolákovej bráne z nich premáva napríklad linka č. 1.

Prechádzka Trnavou

Historickým centrom celej Trnavy je ústredné Trojičné námestie. Oddávna bolo nielen miestom tradičných stretnutí Trnavčanov, ale i organizovania väčšiny kultúrnych a spoločenských podujatí. Jeho výraznou dominantou je mestská veža, ktorá je pre deti veľkým lákadlom. Renesančnú stavbu v roku 1574 postavil majster Jakub.

Ak sa zadívame z mestskej veže na centrum mesta a začneme počítat' jednotlivé veže, tak zistíme, že okrem veže, na ktorej stojíme, je ich v Trnave 26.

Mestskú vežu vysokú 57 m vybudovali na štvorcovom pôdoryse v tvare masívneho hranola. Má osem podlaží a po ochodzu je vysoká 29 m. Na hlavnom priechodí sa zachovali jediné slnečné hodiny v meste. Hodinový stroj vo veži pochádza z roku 1729 a poháňa päť ciferníkov. Zvony z roku 1692 odbíjajú každú štvrt'hodinu a každú celú hodinu.

Z vyhliadkovej terasy sa návštevníci veže môžu pokochať zriedkavým pohľadom na krásu Trnavy. Za pekného počasia vidieť aj Trnavskú rovinu s Malými Karpatmi na obzore. Na prízemí mestskej veže sídli mestská informačná kancelária – Trnavský informačný servis (TINS). Mestská veža zďaleka nie je jedinou vežou v meste. Trnava sa totiž nie náhodou zvykne označovať ako „mesto veží“. Už od dávna sa pýši monumentálnou siluetou tvorenou vežami mnohých kostolov, pre ktoré ju nazývajú aj „Malý Rím“.

Po výstupe a prehliadke mestskej veže sa môžeme vybrať k ďalšej jedinečnej pamiatke lemujúcej historické centrum Trnavy, a to k mestskému opevneniu. Dostaneme sa k nemu po Hviezdoslavovej ulici a Ulici M. Schneidera-Trnavského, ktorá vzhľadom pripomína úzke uličky stredovekých miest. Tu stojí dom č. 5, kde sa nachádza Dom hudby, súčasť Západoslovenského múzea.

Od Domu hudby už vidíme farský Dóm sv. Mikuláša, tzv. Hrubý kostol. Stavbu s celkovou dĺžkou 60 m, šírkou 31 m a výškou hlavnej lode 18 m

Súčasťou Domu hudby je Dvorana slávy, ktorá je nielen trnavským unikátom, pretože je prvým a zatiaľ aj jediným múzeom rezofonických gitár v Európe.

Povešť o majstrovi Jakobovi

V období tureckého ohrozenia mesto potrebovalo vežu, aby z nej bolo možné spozorovať blížiaci sa nebezpečenstvo. Z tohto dôvodu mestský magistrát rozhodol o výstavbe trnavskej mestskej veže, ktorú mal postaviť majster Jakub. Majster bol vdovcom a jeho jediného syna zabili Turci, preto ich veľmi nenávidel. Všetky svoje sily tak venoval veži, ktorá sa stala zmyslom jeho života. Keď sa stavba blížila k záveru, hlavnému staviteľovi ubúdali sily. V deň odovzdania mestskej veže sa rozoznali všetky trnavské zvony a majster Jakub vydýchol naposledy s týmito slovami na perách: „Dokázal som to!“

Trnavský dóm ukrýva v sebe zázračný obraz, ktorý je jeho pýchou. Ide o slziaci obraz Panny Márie Trnavskej.

preslávil zázračný obraz Panny Márie Trnavskej. Do dejín mesta sa výrazne zapísal napríklad v roku 1710,

Viete, že...

- *Mestská veža mala aj stálych obyvateľov. Boli to strážcovia, ktorých povinnosťou bolo okrem iného vždy po štvrthodine z každého zo štyroch rohov veže hlásiť presný čas a v prípade požiaru rozozvučať zvon.*
- *Dóm sv. Mikuláša mal pôvodne iba jednu vežu v západnom priečelí, avšak pri rozsiahlych opravách v 16. storočí vežu rozobrali a hlavné priečelie prestavali na dvojvežové.*
- *Tzv. slziaci obraz žehnajúcej Panny Márie, známej aj ako zázračná Panna Mária Trnavská, bol namalovaný na konci 16. storočia. Preslávil sa slzami, ktoré sa na ňom objavili po vpáde Turkov na územie Slovenska v roku 1663.*

keď sa v meste a na okolí vyskytol mor. Miestni obyvatelia usporiadali 21. novembra procesiu, na začiatku ktorej niesli tento obraz. V meste sa zázračne zastavilo šírenie moru a odtedy sa obraz stal symbolom ochrany obyvateľov Trnavy a jej okolia.

Trnavské opevnenie, ktoré vidíme za dómom, predstavuje stavebný unikát a patrí medzi najvýznamnejšie pamiatky svojho druhu v Európe. Pôvodný hradbový múr dosahoval dĺžku viac ako 2,5 km a dodnes sa z neho zachovalo približne 1,5 km. Deti môžu vyliezť na ochodzu opevnenia a poprechádzať sa po ňom. Súčasťou opevnenia bolo niekoľko brán, ktoré v 19. storočí zbúrali.

Ak sa chceme dozvedieť o Trnave a jej okolí čo najviac informácií na jednom mieste, mali by sme s deťmi navštíviť Západoslovenské múzeum, ku ktorému to máme od Dómu sv. Mikuláša len kúsok. Prídeme k nemu po Kapitulskej a Halenárskej ulici. Múzeum patrí medzi najväčšie na Slovensku a jeho súčasťou sú archeologické, prírodovedné či historické zbierky s veľkou hodnotou. Unikátna je najmä expozícia zvonov, ktorú tvorí zbierka 30 zvonov z celého Slovenska.

Užitočné informácie

Informačné centrum (TINS)

Otváracie hodiny:

máj – september: denne od 10.00 do 18.00 hod.

október – apríl: denne od 10.00 do 17.00 hod.

Kontakt:

Tel.: 033/3236 440, info@trnavatourism.sk, www.regiontirnavia.sk

Mestská veža

Otváracie hodiny:

máj – september: denne od 10.00 do 18.00 hod., vstup kedykoľvek počas otváracích hodín (posledný vstup o 17.30 hod.)

august: každý piatok do 20.00 hod. (posledný vstup 19.30 h)

október – apríl: denne od 10.00 do 17.00 hod., vstup každú celú hodinu (posledný vstup o 16.30 hod.)

Historická bašta pri Bernolákovej bráne

Prehliadka bašty každú prvú sobotu v mesiaci od 10.00 do 14.00 hod.

Západoslovenské múzeum

Otváracie hodiny: utorok – piatok od 8.00 do 17.00 hod., sobota – nedeľa od 11.00 do 17.00 hod.

Do Kamenného mlyna

Oddychovou zónou mesta patriacou k mestskej časti Trnava-Západ je prímestská rekreačná oblasť Kamenný mlyn. Leží na západnom okraji katastrálneho územia Trnavy pri ceste do Bieleného Kostola a vedie k nemu krásny cyklistický chodník. Súčasťou rekreačnej oblasti je aj náučný chodník, na ktorom sa deti dozvedia veľa zaujímavostí o okolitej prírode.

Aquapark Trnava → Kamenný mlyn → Aquapark Trnava

9 km

50 m

2 hod.

ľahká

Prístup

Nenáročný bicyklový okruh blízky okolím Trnavy je trasou takmer bez prevýšenia a skoro v celej dĺžke vedie po cyklochodníku a cestách s asfaltovým povrchom. Najvhodnejšie je absolvovať ho na cestných alebo trekningových bicykloch. Ideálnym východiskovým bodom výletu je trnavský aquapark, ktorý vybudovali na Rybníkovej ulici, ku ktorému sa dostaneme mestskou hromadnou dopravou, autom, bicyklom či pešo.

Počas výletu do Kamenného mlyna si môžu malí aj veľkí Trnavčania a návštevníci mesta rozšíriť svoje vedomosti o rastlinkách a zvieratkách tejto rekreačnej oblasti.

Ak prideme autom, zaparkujeme na veľkom parkovisku pri aquaparku (počas víkendových dní treba prísť skôr, pretože neskôr býva parkovisko plné).

Okolo Trnavy

Na cyklistický výlet okolo Trnavy sa vyberieme od aquaparku západným smerom po Rybníkovej a Šrobárovej ulici. Prekonáme križovatku s Hospodárskou ulicou a po novom cyklochodníku Ulicou Terézie Vansovej pokračujeme von z mesta. Prekonáme železničné priecestie a Kamenou cestou sa onedlho dostaneme až ku Kamennému mlynu.

Najmä v letnom období a cez víkendy je Kamenný mlyn preplnený Trnavčanmi, ktorí sem prichádzajú tráviť chvíľe oddychu. Do prírodného prostredia plného zelene sa vstupuje popri lesoparku s rozlohou 15 ha, ktorý vysadili v roku 1964. Centrom rekreačného areálu je Hotel Kolioba a kúpalisko. Kúpalisko Kamenný mlyn je prírodné kúpalisko s nevyhrievanou vodou a okolitým trávnaťm terénom. Jeho kapacita je viac ako 2 000 návštevníkov. Objekt je v prevádzke počas letných mesiacov jún až august.

Nedaleko kúpaliska sa nachádza chránený areál Trnavské rybníky. Predstavuje významný typ vodného a močiarneho biotopu na Trnavskej pahorkatine, ktorý výrazne ovplyvnil zloženie biocenózy, predovšetkým vtáctva tohto regiónu. Najväčšiu

pozornosť si zasluhujú vtáky, najmä z hľadiska výskytu a hniezdenia. V areáli rybníkov prebýva až 150 chránených druhov vtákov. Systém rybníkov slúži aj ako študijná plocha považskej migračnej línie vodného vtáctva. Hniezdia tu vzácne druhy, napr. chochlačka sivá, chochlačka vrkočatá, sokol stahovavý, strakoš červenohlavý, chriašť bodkovaný a iné.

Chodníčky okolo Trnavských rybníkov so vzácnou flórou a faunou sú miestom romantických prechádzok i cyklistických výletov.

S deťmi v tejto lokalite nájdeme aj pekný náučný chodník, ktorý je prvý svojho druhu na Slovensku. Návštevníkov tu sprevádza šesť informačných tabúl. Tamojšie druhy rastlín a živočíchov sú podľa výskytu v ročných obdobiach spracované aj vo forme tzv. fenologického kalendára. Žiaci základných škôl a študenti môžu na náučnom chodníku absolvovať nejednu hodinu prírodopisu spôsobom, ktorý sa im zapíše do pamäti oveľa pevnejšie ako memorovanie z učebníc. Pre učiteľov sú určené metodické materiály pod QR kódmi na jednotlivých zastaveniach náučného chodníka, s ktorými môžu pracovať priamo v prírodnom prostredí.

Pri troche šťastia a nehluchom správaní môžu deti na vlastné oči pozorovať nielen neživé súčasti ekosystémov, ale aj hmyz a živočíchy. Dozvedia sa napríklad, prečo nízke kosenie trávnych porastov nepriaznivo vplyva na biodiverzitu, že centimetrová vrstva humusu, ktorá je pre

Čo je ekosystém?

Text na náučných tabuliach podáva jednoduché vysvetlenie, zrozumiteľné aj pre najmenších návštevníkov: „Predstavte si bežnú rodinu. Má miesto, na ktoré je viazaná, aj svojich členov. Každý z nich má nezameniteľnú úlohu. Ekosystém môžeme zjednodušene chápať ako spoločenstvo organizmov žijúce na určitom mieste a v určitom čase. Jednotlivé časti prírody medzi sebou komunikujú pri prenose a obehu hmoty, energie a informácií.“

život mikroorganizmov, rastlín a zadržovanie dažďovej vody v pôde nesmierne dôležitá, vzniká až sto rokov. Pochopia významnú funkciu mokradí a budú mať šancu porozumieť skôr ako mnohí dnešní „dospeláci“ aj dôvodom, prečo by sme mali do ekosystémov zasahovať čo najmenej, ak nechceme spôsobovať zrušenie ich rovnováhy, na ktorej sme sami v plnej miere závislí.

Pozorovanie vodných živočíchov a vtáctva už návštevníkom spríjemňujú aj nové drevené móla, ktoré osadila pri rybníku mestská samospráva. Tíchi pozorovatelia sa tu môžu potešiť

pohľadom na typické obyvateľstvo mokradí a vodných plôch a pozorovať niektoré z nich priamo v „akcii“.

Po pobyte a oddychu v Kamennom mlyne sa vyberieme po značkovanej cyklotrase smerom na juh k rušňovému depu a neskôr pokračujeme už po cyklochodníku k železničnej stanici. Nájdem pri nej expozíciu starej

parnej lokomotívy a nový parkovací dom pre bicykle.

Malé železničné múzeum sa podarilo vybudovať na slepej kolaji za pomoci členov Klubu priateľov železníc Trnava počas rekonštrukcie železničnej stanice v rokoch 2012 až 2014. Nájdem tu historický parný rušeň, ktorý je spomienkou na históriu železnice v trnavskom regióne. Posuoval vagóny na vlečke v cukrovare v Trnave. Za rušňom vidíme „mladíka“, vozeň vyrobený v roku 1986. Ide

Viete, že...

• Už koncom stredoveku boli pre región Trnava a okolie charakteristické rybníky. Rybník mala takmer každá dedina, pričom najväčšie rybníky sa nachádzali medzi obcami Košolná a Dlhá. Nádherným príkladom rybníkov je v súčasnosti Kamenný mlyn pri Trnave, kde sa nachádza chránený areál Trnavské rybníky.

• Okrem vlakovej súpravy v malom múzeu na železničnej stanici tu deti nájdu aj repliku parného rušňa „The Rocket“ (Raketa), ktorý navrhol a zostrojil George Stephenson. V roku 1829 Raketa vyhrala preteky parných rušňov v Anglicku s rýchlosťou 56 km/hod. V tom období bol tento parný rušeň najrýchlejším na svete. S jedným vozňom dosahoval rýchlosť 46 km/hod.

Deti sa potešia na železničnej stanici najmä malému múzeu, ktoré tvorí historický parný rušeň a dva vagóny.

o vozeň pôvodne určený na prepravu pošty vo vlakoch osobnej dopravy. Tretím vozňom tejto súpravy je služobný vozeň vyrobený v roku 1955, ktorý používali v osobnej i nákladnej vlakovej doprave ako manipulačný vozeň. Prepravovali sa v ňom aj rozmernejšie batožiny cestujúcich.

Po prehliadke múzea pokračujeme pekným cyklochodníkom až na koniec Bernolákovho sadu, kde odbočíme doprava a o malú chvíľu sa ocitneme pred aquaparkom, kde sme výlet začínali. Ak majú deti chuť na kúpanie, využijeme aquapark, avšak ak by sme chceli navštíviť neďaleký lanový park a detské ihrisko, máme na to ideálnu príležitosť. Na Ulici Jána Hajdóczyho sa nachádza tzv. Trnavský lanáč, kde si malé, ako aj veľké deti môžu vyskúšať lezenie na primeraných lanových prekážkach či lezeckej stene. Zaručene ich odtiaľ tak skoro nedostaneme!

Užitočné informácie

Aquapark Trnava

Kontakt: Rybníková 16, Trnava

tel.: 0940 631 960-2

info@aquaparktrnava.sk

Kúpalisko Kamenný mlyn

Otváracie hodiny:

jún: od 10.00 do 19.00 hod.

júl: od 10.00 do 20.00 hod.

august: od 10.00 do 19.00 hod.

tel.: 0918 976 892, 0917 806 424

Trnavský Lanáč

Mestský športový areál Slávia

Hajdóczyho ulica, Trnava

tel.: 0948 007 088

obchod@lanac.sk

NÁLUČNÝ CHODNÍK V BUCHE J NAD PARNOU
1. *Travná katedrála památky* 2. *Červená kaple*
3. *Kaple sv. Anny* 4. *Červená kaple*
5. *Kaple sv. Anny* 6. *Kaple sv. Anny*
7. *Kaple sv. Anny*

Photo
Map

K veľkej vode

Vinohradnícka obec Suchá nad Parnou ležiaca len niekoľko kilometrov severozápadne od Trnavy nie je známa len vinohradmi a viacerými slávnymi rodákmi, ale aj rovnomennou vodnou nádržou a náučným chodníkom, ktorý deti oboznámi s prírodnými a kultúrno-historickými zaujímavosťami obce a jej okolia.

Suchá nad Parnou → vodná nádrž Suchá nad Parnou → Suchá nad Parnou

5 km

60 m

2 hod.

ľahká

Prístup

Obec Suchá nad Parnou sa nachádza medzi Trnavou a Malými Karpami a dostaneme sa do nej autom alebo autobusom. Ak cestujeme autobusom, vystúpime na zastávke Suchá nad Parnou, námestie a odtiaľ pokračujeme po náučnom chodníku s prírodovedným a kultúrno-historickým zameraním od jednej informačnej tabule k druhej. Celkovo ich napočítame jedenásť a trasu môžeme absolvovať pešo alebo na bicykli. Ak ideme autom z Trnavy, takisto smerujeme do centra obce a zaparkujeme pri obecnom úrade. Náučný chodník nie je označený typickými značkami náučného chodníka, avšak

orientácia a priebeh trasy sú vyznačené na jednotlivých informačných paneloch (na jeseň 2019 boli niektoré poškodené).

Čaká nás príjemná prechádzka, na ktorej sa deti lepšie naučia vnímať prírodu a problematiku ochrany životného prostredia. Dozvedia sa pritom aj veľa z dejín obce a jej okolia a spoznajú jej slávnych rodákov. A uvidia tiež suchovskú bielu hus, vyšľachtenú práve v tejto obci.

Názov obce Suchá nad Parnou je vraj odvodený od toho, že aj keď všade prší, v Suchej nad Parnou je sucho. Možno aj preto tu vznikla veľká vodná nádrž.

V Suchej nad Parnou

Pešia vychádzka alebo cyklistický výlet začína pri kostole v strede obce. Keďže Suchá nad Parnou je rodnou obcou Viliama Turčányho a bratov Blahoslava a Františka Hečkovcov, navrhujeme začať v miestnej pamätnej izbe, ktorú zriadili v budove obecného úradu, kde sa nachádza aj obecná knižnica. V pamätnej izbe sú sústredené viaceré rukopisy, písomnosti a diela týchto troch autorov. Zariadenie tvoria aj početné ľudové predmety prevažne zo začiatku 20. storočia, pričom expozíciu dopĺňajú fotografie z rôznych období života rodiny Hečkovcov. Výstava však má aj širší rámec a predstavuje celkový prierez históriou Suchej nad Parnou a ponúka možnosť zoznámiť sa s ďalšími známymi osobnosťami, ktorých život bol spojený s touto obcou.

Po základnom oboznámení sa s históriou obce nájdeme pred obecným úradom prvý informačný panel náučného chodníka vedúceho z centra obce do jej okolia západným smerom. Jednotlivé panely nám poskytnú obraz o okolitej prírode a životnom prostredí. Suchá nad Parnou leží na Trnavskej pahorkatine v doline na sútoku Podhájskeho potoka a Parnej.

Jednou zo zastávok náučného chodníka je aj tzv. Ekolaboratórium situo-

Viete, že...

• *Suchá nad Parnou sa prvýkrát spomína v roku 1251. V minulosti patrila panstvu hradu Červený Kameň. Zo 16. storočia je zachovaný názov Dürrenbach (Suchý potok). Od roku 1536 bola Suchá nad Parnou mestečkom a v rokoch 1639 a 1809 dostala jarmočné právo.*

• *O tom, ako v 18. storočí Suchá nad Parnou vyzerala, sa zmienil Matej Bel v roku 1735: „Suchá je mestečkom obkoleseným potokmi; jeden z nich vyviera z rybníka a druhý sa tiahne od Košolnej. Potoky museli vysychať, odtiaľ pomenovanie obce Suchá.*

• *Obec najviac preslávili významní rodáci na čele s básnikom, prekladateľom a literárnym vedcom Viliamom Turčánym (1928), prekladateľom, publicistom, redaktorom a teoretikom prekladu Blahoslavom Hečkom (1915 – 2002) a najmä redaktorom, publicistom, básnikom a spisovateľom Františkom Hečkom (1905 – 1960), ktorý práve sem zasadil dej svojho najznámejšieho románu z vinohradníckeho prostredia Červené víno.*

vané v areáli základnej školy. Má charakter náučnej plochy zameranej na sledovanie vybraných prírodných javov a procesov.

Trasa náučného chodníka pokračuje západným smerom k vodnej nádrži Suchá nad Parnou, ktorá okrem vína symbolizuje práve túto obec. Je vyhľadávanou zónou odpočinku a rybárčenia. Vodná nádrž Suchá nad Parnou (alebo aj Podhájska vodná

nádrž) sa nachádza západne od obce pod severnými svahmi Suchovského hája. Vodná nádrž pôvodne slúžila na protipovodňovú ochranu, v súčasnosti sa využíva na zavlažovanie okolitých polí, rekreačné účely a športový rybolov. Pri jej južnom brehu sa rozprestiera záhradkársko-rekreačná oblasť Nové vinohrady. Práve sem smeruje aj trasa náučného chodníka, ktorý sa neskôr zo Suchovského hája oblúkom vracia k juhovýchodnému okraju vodnej nádrže a naspäť do centra obce.

Pre deti sa počas roka organizuje v obci niekoľko podujatí, z ktorých najzaujímavejšia je tzv. Pernikiáda v predvianočnom čase, na ktorej si môžu deti aj sami napiecť vianočné pečivo.

Užitočné informácie

Pamätná izba venovaná slávnym rodákom zo Suchej nad Parnou je otvorená v obecnej úrade na základe dohody.

www.suchanadparnou.sk

Do Suchej nad Parnou sa dostaneme autobusom z Trnavy alebo z Bratislavy s prestupom v Horných Orešanoch. Aktuálny cestovný poriadok je na www.cp.sk.

